

Köretét Nálunk majdan musika-estvel kell a k...

No de mi sem maradtunk hátra: sahonnan any...

ÚJDOSSÁGOK.

Ama közegek előjárásait, kik a lapuk...

A „Nyirivnek” kiadó-hivatala.

A Baros-szobor létesítés érdekében Kallay...

A közigazgatási bizottság fejelet választ...

A városi előzetes leánynevezési bizottság fojto...

A színház építés ügyében érkezik volt e hó...

A városi elnöki választmány a jövő évr...

A városi elnöki választmány a jövő évr...

A városi elnöki választmány a jövő évr...

A városi elnöki választmány a jövő évr...

A városi elnöki választmány a jövő évr...

A városi elnöki választmány a jövő évr...

A városi elnöki választmány a jövő évr...

A városi elnöki választmány a jövő évr...

A városi elnöki választmány a jövő évr...

János, Fráter György, Bányai János, 10-10 kr. Győr...

Aranylakodalom. Dr. Heugens Ignác helybeli...

Placc-vásárlás. A mulatóhelyi szardai hali...

A népközlök névtelenkedő majláts elö...

Névmagyarázat. A név- és a névadás...

Hálalás. Szabó László helybeli r. kath. tanítói...

Majális. A helybeli ev. evang. gimnázium ifju...

Talános. Bánsági arczai menyasszó a l...

Nyári nyaralás. A helybeli r. kath. tanítói...

Aranylakodalom. Dr. Heugens Ignác helybeli...

Placc-vásárlás. A mulatóhelyi szardai hali...

A népközlök névtelenkedő majláts elö...

Névmagyarázat. A név- és a névadás...

Hálalás. Szabó László helybeli r. kath. tanítói...

Majális. A helybeli ev. evang. gimnázium ifju...

Talános. Bánsági arczai menyasszó a l...

Nyári nyaralás. A helybeli r. kath. tanítói...

Elsőötörre való felhívás. Pöcsölés...

A betegségyógyító pénztárak most-érő...

Átszámláló hivatalok. A nemzetközi postafu...

Az „Arankár határozatával” a m. k. állam...

Az Athenaeum Kézi Lexikona. A tudománye...

Színház. Háló. A Madarász herceg legújabb...

Meszk László, Nyíregyháza volt tiszgyőzelem...

A járványról fájhatóságos betegségek...

Jóváhagyott alapszabályok. A me. kir. helyg...

Felolvasás és táncmulatság. Nagy Kálloból...

A kisvárdai általános ipartestület ügykeze...

Hymen. Dr. Helyesné Szabó, orvos-nőgyógy...

Színházjellekről. Helyesné Szabó, orvos-nőgy...

Nyíregyháza állat-állománya. A helyg...

Tilos a dohányzás. A színházban járó közo...

A vármegyei árványoknál a múlt év folyamán...

A vármegyei közigazgatási bizottság múlt...

Rab-stajlozók. A helyg...

Nyugta és nyugta. A nagy-kálloból...

Nyilvános pályázat. A helyg...

Helyg... (Detailed list of names and amounts)

Helyg... (Detailed list of names and amounts)

Helyg... (Detailed list of names and amounts)

Helyg... (Detailed list of names and amounts)

Helyg... (Detailed list of names and amounts)

Helyg... (Detailed list of names and amounts)

Helyg... (Detailed list of names and amounts)

hoz óhajtaná csatlakozni. — miáltal a város...

A nyíregyházi kir. törvényszék büntető osztályán...

Február hó 12-én. Molnár János a testi sértés...

Február hó 13-án. Kókai János és társai lopás...

Február hó 11-én. Blágya László közérdekű...

Február hó 15-én. Pósta Péter és társai nyí...

Színház. Felavató. Megtartott végre, s mi a...

A színház rendezője Dobó Sándor szíves...

Az első színház előadás — mely a néző közo...

A színház annapólyos megnyitása. Felavató helyg...

A legnagyobb részt estei előadásokban...

A legnagyobb részt estei előadásokban...

A legnagyobb részt estei előadásokban...

A legnagyobb részt estei előadásokban...

A közönség köréből *)

A múlt este... (Public notice or letter)

Hesko László, Nyíregyháza volt tiszteletesebb lakosa, azaz... (text continues)

A járványról fájható hazánkat betegségek... (text continues)

Jóráhagyott alapozások... (text continues)

Felolvasás és társasjáték... (text continues)

A kiválasztott állományok... (text continues)

Hírnyelvi... (text continues)

Színház... (text continues)

Nyíregyháza állományai... (text continues)

A nyíregyházi ipartestület... (text continues)

Tilos a dohányzás... (text continues)

Az utolsó... (text continues)

A járvány... (text continues)

A járvány... (text continues)

Rab-járat... (text continues)

Nyíregyháza... (text continues)

Nyíregyháza... (text continues)

Nyíregyháza... (text continues)

Nyíregyháza... (text continues)

Nyíregyháza... (text continues)

Nyíregyháza... (text continues)

Nyíregyháza... (text continues)

Nyíregyháza... (text continues)

Nyíregyháza... (text continues)

Nyíregyháza... (text continues)

Nyíregyháza... (text continues)

höz... (text continues)

Hogy... (text continues)

A nyíregyházi kir. törvényszék... (text continues)

Február hó 12-én... (text continues)

Február hó 13-án... (text continues)

Február hó 11-én... (text continues)

Február hó 14-én... (text continues)

Február hó 15-én... (text continues)

Színház... (text continues)

Felavatás... (text continues)

Megfontolt... (text continues)

1894 év február hó 11-én... (text continues)

Ezen... (text continues)

A színház... (text continues)

Az első... (text continues)

A színház... (text continues)

A színház... (text continues)

A színház... (text continues)

A színház... (text continues)

A színház... (text continues)

A színház... (text continues)

A színház... (text continues)

A színház... (text continues)

A színház... (text continues)

A közönség köréből

A múlt... (text continues)

A közönség köréből

A múlt... (text continues)

laphoz, a mennyiben az utolsó dal, az első két dalnak... Mi jöttél ott a síron... a szentek közt... a szentek közt... a szentek közt...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

A község felében megtelepedt a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési... a köznevelési...

ROZGZDASAG

Tilos a mör.

Már több esztendője, hogy Magyarország borter... a borter... a borter... a borter... a borter...

A borter... a borter... a borter... a borter... a borter...

A borter... a borter... a borter... a borter... a borter...

A borter... a borter... a borter... a borter... a borter...

A borter... a borter... a borter... a borter... a borter...

A borter... a borter... a borter... a borter... a borter...

Nyomdász-mulatság. A szombati nyomdász-mulatság iránt városunk társadalmi körében igen nagy érdeklődés mutatkozott. Az előző-évi mulatságok után az idei évi mulatság is igen nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A mulatságok célja az, hogy a nyomdászok közötti barátságokat erősítse és a munkájukat megkönnyítse.

Eljegyzés. Károly János, gávi szolgabíró eljegyzett Galgóczy Mariával, a szolgabíró leánya. A menyasszonyt a szolgabíró szülőházaiban tartott nászkereskedésen ismerték meg.

A Lenhorn-féle boltfelforgés. A boltfelforgás a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A boltfelforgás célja az, hogy a boltosok közötti barátságokat erősítse.

Állásról lemondott jegyző. Freskay János, a város jegyzője lemondott állásáról. A lemondás oka az, hogy a városban nincs elég munkája.

Nyilvános számadás. A nyilvános számadás a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A számadás célja az, hogy a városban lévő pénzeszközök állapotát megismerjék.

Tömeges felrakások. A tömeges felrakások a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A felrakások célja az, hogy a városban lévő tárgyak állapotát megismerjék.

az a kíváncsiság, hogy a városban milyen állapotban vannak a boltosok. A boltosok közötti barátságokat erősíteni kell.

Erdekes lapok. A városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A lapok célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Kerületi ügyek. A kerületi ügyek a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A ügyek célja az, hogy a városban lévő problémákat megoldják.

Tanítók a kifizetésért. A tanítók a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A kifizetés célja az, hogy a tanítók munkáját megismerjék.

Halálhírek. A halálhírek a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A hírek célja az, hogy a városban lévő haláleseteket megismerjék.

Világvilágítás. A világvilágítás a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A világítás célja az, hogy a városban lévő sötét sarkokat megismerjék.

Felállítás. A felállítás a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A felállítás célja az, hogy a városban lévő emlékműveket megismerjék.

Dorog magyar püspökség felállítására. A dorog magyar püspökség felállítására a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A felállítás célja az, hogy a dorog magyar püspökségét megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Székhely. A székhely a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A székhely célja az, hogy a városban lévő székhelyeket megismerjék.

Állás. Az állás a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az állás célja az, hogy a városban lévő állásokat megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Közösünk nagyon is érdekelték a városban lévő híreket. A hírek célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Irodalom.

A Magyar Nemzet Története. A Magyar Nemzet története a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. A történet célja az, hogy a magyar nemzet történetét megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

Értesítés. Az értesítés a városban nagy érdeklődéssel látott napvilágot. Az értesítés célja az, hogy a városban lévő híreket megismerjék.

... az országban... az országban... az országban...

Előzetes
A Lendvai... az országban... az országban...

Előzetes
A Lendvai... az országban... az országban...

Előzetes
A Lendvai... az országban... az országban...

Előzetes
A Lendvai... az országban... az országban...

Előzetes
A Lendvai... az országban... az országban...

Tömeges felirások. Az országban... az országban... az országban...

Előzetes
A Lendvai... az országban... az országban...

Előzetes
A Lendvai... az országban... az országban...

Előzetes
A Lendvai... az országban... az országban...

Előzetes
A Lendvai... az országban... az országban...

Előzetes
A Lendvai... az országban... az országban...

Tömeges felirások. Az országban... az országban... az országban...

Színház.
Jászai Mari... az országban... az országban...

Az országban
Az országban... az országban... az országban...

Az országban
Az országban... az országban... az országban...

Az országban
Az országban... az országban... az országban...

Az országban
Az országban... az országban... az országban...

Az országban
Az országban... az országban... az országban...

Az országban
Az országban... az országban... az országban...

Az országban
Az országban... az országban... az országban...

Levegő és munkájukon!
Endrédi Sándor.

Szini kerületi székhely lesz Nyíregyháza

Nyíregyháza, február 8. (A Nyíregyházi Tudományegylet.)

A város képviselőtestülete tudvalevőleg a múlt év végén fölmondott Patek Béla dr. szingargatonak. A város ugyanis élt avval a joggal, amely a szingargatoral való szerződésben biztosítja a városnak azt, hogy a naplári év végén minden indoklás nélkül fölbonthatja a szerződést, a szinghát etől az évtől szabaddá tette. Ez ellen a határozat ellen Patek dr. fölébberzéssel élt, azonban az indoklás nélküli való fölmondás annyira világosan kikötött jog a városnak, hogy a törvényhatóság kétségkívül maga is hozza fog járulni a város határozatához. Ugy tudjuk, hogy a vármegyén csak arra kérnek meggyújtást, hogy a fölmondás helyett Nyíregyháza nem marad szingargaton nélküli.

Ez a helyzet nem következhetik be, mert hiszen éppen most tett ajánlatot Nyíregyházának Kiss Árpád szingargató arra, hogy hozza a teljes szátmári szátmársulát, hatalmas katonai zenekart, díszleteit Nyíregyházára már a tavasszal, ha pedig a város úgy akarja a következő két évben hajlandó teli szezon megtartására is, akár az eddiginél hosszabb időre is. A szingargató ma tizezer koronát tett le a polgármester kezébe övadékként arra, hogy az ajánlatában foglaltakat betartja és fölhatalmazta polgármestert, hogy ha az ajánlatának bármely pontját nem tartja be, vagy a tagjai közül bármelyik nem teveszik a szingargató bizottság, úgy az övadék terhére a város gondoskodik a pótlásról.

Az ajánlat, amelynek teljes movész és anyagi garanciája van, kétségkívül nagyon komoly és alkalmas arra, hogy annak elfogadásával Nyíregyháza az évek óta nélkülözött elsőrendű, nagy es mindenekképpen nívós szingargatót kapjon. Eppen ezért a szingargató bizottság néhány tagja és a város vezető tisztviselői már a napokban régiz néznek néhány előadást a szingargató színházban és a látottak alapján dőnt az ajánlat fölött. Mivel pedig a Kiss Árpád társulata valóban elsőrangú, a zenekara is komplet, két kiváló karmester is van, minden valószínűséggel megrán annak, hogy ebben az évben ez a társulat jön Nyíregyházára.

A város intézőköreben az a felfogás, hogy Nyíregyháza már megérett arra, hogy ne csak nyári szezonja legyen és ne csak három hónapig kapjon szinghát előadásokat, hanem legalább négy hónapig tartson a szingargató előadásokat. Kiss Árpád erre is ajánlatot tett a városnak, de belelül ebbe a tervbe az is, hogy tegnap érkezett Nyíregyházára Berzevics István, az ugvári polgármester, aki éppen azért jött Nyíregyházára, hogy ismét fölvegye a tárgyalásokat, olyan szingargató alakítású iránt, amelynek Nyíregyháza lenne a székhelye, hozzátartoznék Nyíregyházán kívül Ungvár, Munkács és Kuvárda is. Hyen kerületnek a létrehozásáról már folytattak tanácskozást az érdekelt városok megbízottai, azonban a terv perfectuálását a háboru megakadályozta.

Most ismét fölvetették ebben az irányban a tárgyalást, amely ma is tart. Nyíregyházának mindenesetre arra kell vigyáznia, hogy a majoritása a létesítendő közös választmányban, amely a jövőben hivatalos a szingargató megválasztására, meg legyen a majoritása, mert különben megtörténhetik az, hogy míg mi most kaphatunk elsőrangú társulatot, esetleges kisebbségünk mellett a másik két város díktálna Nyíregyházának, amely azok kedvéért esetleg gyöngébb társulattal is kénytelen lenne beérni. Ennek a kerületi alakulásnak olyannak kell lennie, hogy abban Nyíregyházának jusson a döntő szerep. amél is inkább, mert ma abban a helyzetben vagyunk, hogy Ungvár és Munkács segítéggel nálul is kaphatunk elsőrangú társulatot, amely hajlandó a négyhónapos szezon megtartására is.

Asszonykatonák a fronton

Budapest, február 8. (Pétervári munkáslapok.)

A hadügyi kormányzat úzzal a gondolat-tal foglalhozik, hogy a nők hadiszolgálatát általánosan tegye a harotéren. A nők nagyobb-ardnyu bevonásával a fronton felfogják váltani azokat a férfiakat, akik a női munkával helyettesíthető tevékenységet fejtenek ki.

A hadseregben már eddig is szolgáltak nők. Most egyelőre harmincezer nőt ekarnak a hadseregbe iktatni. Négy kategóriáról van szó. Az egyikbe tartoznak az ambulatóriumokon alkalmazandó segédezők, női fogalmazók, kivált gépirónók és telefonos hölgyek, a másodikba a technikai segédezők, irnokok, betegápolónók, gazdasági vezetők, elárústónók, a harmadikba szakácsnők, iparosnők és a negyedikbe mosónők, szolgaszemélyzet, földművesasszonyok és kézi munkások. Tizenhat évnél fiatalabbul nem soroznak be. A jelentkezőket díjtalanul orvosi vizsgálat alá votik, hogy alkalmasságukat megállapítsák.

Fizetek vagy továbbszolgálo altisztek özvegyei és árvái, valamint más hadözvegyek és árvaik előnyben részesednek. A fizetés 60-tól 200 koronáig és teljes ellátás, lakás és ruházat. A díjazásra, szabadságolásra, ingyenes kórházi kezelésre a beteg- és balesetbiztosításra nézve megfelelő szabályokat alkalmaznak. A jelentkezőket a katonai parancsnokságok fogadják fel. További részleteket a legközelebb kiadandó előírás fog tartalmazni.

A hadi körletben az itt vázolt segédmunkákra alkalmazott nők érdekében minden hadseregnek női felügyelőt rendszeresítenek, akinek referálási hatásköre lesz. Ő lesz a tulajdonképeni közvetítő hatóság a katonai parancsnokság és a neozott női munkatér között. Ez az intézkedés annál lényegesebb, mert ezek a felügyelők felül is vizsgálhatják, vajjon a női segédezők számára készült berendezések a nők ellátásának követelményeit fedik-e úgy, hogy a nők e tekintetben is teljes garantiára számíthatnak. A hadügyi kormányzat mindemel után reméli, hogy a nők újabb bevonása a hadseregbe, még pedig a fronton, a nők között visszhangot és érdeklődést fog kelteni. Életveszélyes munkakörrel természetesen nincs szó és például a telefonos hölgyeket sem a tábori vezetőknel, a lövészárók-telefonnal, hanem az arcvonal mögötti parancsnokságok iródmál alkalmazták.

Megverték a vörösgárdát

Budapest, február 8. (A Nyíregyházi Tudományegylet.)

Pétervárról jelentük hivatalosan: Az abó-tammerforrai vonalon negyediken reggel csata volt, amelyen a fehér gárdát döntően megverték. A fehérgárdát a vörösgárda most a bottai-öböl felé üldözi.

DIADAL MOZGÓ
Péntek-Szombat-Vasárnap
Hérvé önkébcsu oporetteiből készültfilm
LILLI
A legújabb filmoperett 4 felvételben.
Előadások tel 6, fél 5.
Vasárnap délután 4, fél 6, este 7 és fél 9.

Nyíregyházi iparosok készílik az egységes ruhákat

Értekezlet a városházán

Nyíregyháza, feb. 8. (A Nyíregyházi Tudományegylet.)

A debreceni kereskedelmi és iparkamara közbejöttével a nyíregyházi ipartestület elnök-egének vezetése alatt népes gyűlést tartottak tegnap délután-öt órákor a városháza nagyter-ében a nyíregyházi szabóiparosok. A debreceni kamarát Boruss Mihály kamarai fogalmazó és debreceni lapszerkesztő képviselte. A város részéről ott volt Garay Kálmán dr. tanácsos és Vass Jenő dr. iparügyi előadó. Az ipartestület részéről Zomborszky Dániel elnök és Móttyvai János jegyző voltak jelen és Fodor Ferenc vezetése alatt az összes nyíregyházi szabóiparosok.

Zomborszky Dániel üdvözölte a megjelenteket és felkérte Boruss Mihályt előadása megtartására.

Boruss Mihály fogalmazó részletesen ismertette azokat a jelentős szempontokat, amelyek szükségesek az érdekeltség szerzekedéséért. Rámutatott arra, hogy a debreceni kamarának sikerült a népruházati bizottsággal a tárgyalásokat oda vinni, hogy a vidéki ruházati cikkek megrendelését a vidéki ipari szervezetek bonyolítsák le. Egyelőre a rendelkezésre álló készletekből a közalkalmazottak 25 százalékát lehet ellátni ruhával, amely rész-éből a vidékre eső rész a vidéki iparnak tartott fenn, hogy a tisztviselők közül kik részes-sünek elősorban a ruha kiosztásban azt a főispán előktele alatt működő szétosztó bizott-ság fogja megállapítani, utalvánnyal ellátni. Terhére van réve az ócska ruhák beszolgáltatása is.

Három fajta ruha készült. Mérték utáni (I. oszt.) 270 K. előre megkonfekcionált ruhák (II. oszt.) 170 K. munkás ruhák (III. oszt.) 130 K. Ismertette az előadó kamarai fogal-mazó a kereseti lehetőségeket a megrendelés-sel kapcsolatos szakszertu adatokat, szövegi ki-merítően mindent, ami a jövő ruházatkódásával kapcsolatos. Végül tömörülésre és a szövetke-zésre szólította fel az érdekelteket.

A tetszéssel fogadott előadás után Fodor Ferenc a szövetkezés mellet szólalt fel, míg Garay Kálmán dr. a szövetkezés célszerűse-gére, kor szellemében állóságára s ajánlatára a szervezkedés kimondását. Ezután Zomborszky Dániel is hasonló értelemben szölt, mire a szervezkedés szükségét kimondták a előkészítő bizottságot küldtek, melynek elnöke Zombor-szky Dániel lett, ügyvezetőnek pedig Fodor Ferenc választott meg.

Az előkészítő bizottság tagjai Tandler Lajos, Szármay István, Propper Ede, Taub Lajos, Schwartz Lipót, Maresk János, Pürsz Adólf, Timár András, Kresztynkó János és Márkus György lettek. A gyűlés tagjai Borus Mihály kamarai kiküldöttnek szakszertu és alap-os ismertetéséért köszönetüket fejezték ki.

Ullimátum a lengyelokhoz

Budapest, február 8. (A Nyíregyházi Tudományegylet.)

Pétervári jelentés szerint január hó 26-án 26.000 fönyi lengyel csapat meg-szállotta Rogacsevet. Szorjávét és a vezérkart elfogta, a kincslár 500.000 rubeljét lefoglalta. A szociálista kormány ullimátumot intézett a lengyel vezérkar-hoz és követeli Rogacsevi kiürítését és a létartóztatottak azonnali elbocsátását.

Budapest, február 8. (A Nyíregyházi Tudományegylet.)
Stockból jelentük a lengyel csapatok sikeresen nyomulnak előre Szmolint felé.

Emlékezés az elmúlt idökre.

Scmogyi Gyula bír. tanácsos, közjegyző levele a „Nyirédek” szerkesztőségének borzalmánál azon kérelmére, hogy a város történetéből a jubileum alkalmából közzéjén valók néhány részletet.

Tekintetes Hírlapszerkesztő Ur!

Azon megismerő lelkészünknek, hogy szülővárosom Nyiregyháza ez év szeptember havában egy évzáró évét betöltő életéből egypár kimagasló, közérdekű eseményről a Nyirédek Hírlap emlékünnepi számába rövid cikkeket írjak, szíves készséggel le-zek egeget, mert édes jó anyámtól, akinek Isten után életemet, minden szellemi és anyagi hármennyire szerény méreitu javaimat, halóporaikban is áldott összes tanítómestereimről, akiknek életem legfőbb kincsét, szellemi tudásomat köszönhetem, azt tanultam és erről egész életem tapasztalata is teljesen meggyőződött, hogy minden ember csak egy és akkor teljesíti Isten, ember és hazája iránti kötelességét hiven és igazán, ha mindenben és mindenkor teljes odaadással bocsátja minden szellemi erejét és kezimunkáját az egész emberiség, elsősorban saját hazájá, a saját szülővárosá közjavanak szolgálatára, tesszem ezt azért is, mert ezen most bezáruló egy-századából 1872-ik évtől állandóan most is itt lakván, Nyiregyháza város összes, főleg fontosabb közérdekű ügyeinek közvetlen szemtanúja, megfigyelője, sőt egyik tevékeny munkása voltam egészen 1918-ik év végéig, t. i. az édes hazánkban állami és közjogi tönkretételét előidéző szovjet hormányi és a román megszállás erőszakos, jogi-pró uralmának bekövetkeztéig.

Meggyőződésem szerint azzal rójuk le igaz hálánkat az Isten és áldott emlékeztető elődeink iránt, akkor leszünk a legbecesebb és örökre maradandó szolgálót Nyiregyháza ma és később élő nemzedékének, sőt azzal fogunk mindazoknak, akik Nyiregyháza legközelebbi évszázados múltját tanulmányozni kívánják, a leghasznosabb, tehát legértékesebb szolgálatot tenni, hogy ha ezen most bezáruló egyévszázadnak közérdekű legfontosabb eseményeit, mozzanatait a tiszta valóságunk mezében, tehát hamisítatlan nyitottsággal, igazsággal mutatjuk be. Bizonyára igaznak valja minden művelt — elfoglaltan — ember azt, hogy minden nemzetnek, országnak, városnak és községnek szellemi és anyagi miségét, mértékét és az általános követhető tények igazolják, hogy azon város, ország és község lakosainak legeslegelőbbje Istent lélekben és igazsággal imádó, a saját hazáját és embertársait tetteiben is igazán szerető, becsüleletes és tisztaságos — odaadólag munkás és takarékos emberekből áll, — akik minden cselekedetükkel is vallják és megváltatják a bibliaiakat az a tanítást, hogy adjátok meg mindazt, ami az Istené, Istennek; a császáraak (az ország fejének) pedig mindazt, ami a császáré!

Arról, hogy Nyiregyháza város templomának, köz- és magánépületeinek felépítésében 1824—1924-ik év időtartama alatt mily nagy arányokban és szépen hajadt, ezt, hogy ugyanazon idő alatt a kezdetben létezett egy-két iskolája miként emlékedett bent a városban és tanyákon 70-százra, mikor lett cinque előbb egy, utóbb három gimnáziuma, felsőkereskedelmi, fiú és leány polgári iskolája, hogy ezen évzáró alatt Nyiregyháza városban mennyi kórház, szegényház és más közérdekszerű és kulturális épület és intézmény létesült, hogy e város mezőgazdaságának minden ágá, ipara, kereskedetése mily sokra fejlődött, mindezeki a saját lelkész és lelki szemével alaposan, teljességgel és lelki szemével meggyőződhetik, aki Nyiregyháza városát, részben pedig ennek egyévszázadra termelt ünnepi kiállításán megismeri, de sőt azok is meggyőződhetnek, akik Nyiregyháza városán ezen egyévszázadának ezen alkalmára

valalovon megírt történelét és ezenfelül az ugyanerre vonatkozó hírlapi közleményeket is figyelmesen elolvassák.

Arról, hogy Nyiregyháza város mostani összes lakossága miként gyakorolja vallási hitét, saját szemével igaz lelki örömeire meggyőződhetik mindezek minden ünnepe és vasárnapon, amikor a város összes lakosait felekezeti különbség nélkül, listies öltözetben bevonnai látja, kit-kit a saját vallásfelekezete szerint ünneplő templomba s hallja az édes felekező, áhitatos éneklést, és szívetekbel megindító imádkozást. Így történt ez hiven és buzgósággal a most teljű évzáródon át mindenkor. E város összes lakosai vallásfelekezeti különbség nélkül hiven és igazán követték a klasszikus nagy német költőnek az Egy Istent hirdető tanítását: Der Zeli, der Griche und Hottentote, veröhren Kindlich Einen Gott! és ekként egymást, kit-kit a saját becsüleletesége, emberszerelű és közérdekű hasznos munkássága alapján, — igazán szerették, becsülték és tevékenységük szerint támogatták mindenben és mindenkor. E városban soha, sem az 1848—49, sem az 1918—19-ik években, sem egyáltalában semmikor nem volt tanja, híve a kommunizmusnak, vagy a zsidóemberi vallásában is üldözö antiszemitizmusnak, eltekintve a minden nagyobb városban ismeretes azon csekélyszámú kájan-doroktól és kétes existenciától, akik becsüleletes munkálkodás nélkül kívánnak boldogulni önmaguk és erőszakoskodóik, jogtalankodnak embertársaikon. Azt, hogy Nyiregyháza még a Tiszaesziáron lángba borított Solymosi Eszter vérvád porének az egész Szabolcsvármegye, sőt Magyarország nagy részét faj- és vallásgyűlölettel elárasztott idejében sem érvényesült a maga kárhózatos kifirészeiben, az antiszemitizmus bizonyítja és minden ellenkezőt megsemmisít az a tény: hogy az 1848-ik nyarán bekövetkezett országgyűlési képviselőválasztás alkalmának találták a magyarországi antiszemiták az időpontot arra, hogy a lúzhányó Tiszaesziár község közel szomszédságában álló Nyiregyháza város önálló kerületében egy vezető antiszemitá országgyűlési képviselőjelöltnek felépítésének. Kedvezőnek mutatkozott az az időpont és az akkori pártpolitikai helyzet azért is, mert a nyiregyházi függetlenségi és 48-as párt, mely noszu évzáródon át mindvégig nagy többségben volt és Magyarország teljes függetlensége, teljes önállósága iránt lántoríthatatlan hűséggel, minden törvényes erejével ragaszkodott és ezen politikai meggyőződésből, az országgyűlési képviselői választáskor az akkori egyik legkitünőbb miniszterelnökét, később pedig a lutheránus vallásu magyar igazságügyminisztert is megbuktatta, a régi, elvhu, de az élethez alkalmazkodni nem tudott országgyűlési képviselője helyére, fiatalabb, a város összes közügyeivel odaadással foglalkozó polgártársait kívánta megválasztani és ezt, akinek nevével ezen szűk kerületbe bevenni felekes, de aki a közírodomás szerint évlizedesen át egyik letkes híve, vezető tagja volt úgy a nyiregyházi függetlenségi 48-as politikai pártnak, mint a városi képviselőtestületnek minden ellenkező politikai nagyobb és kisebb faktorok machinációjában az összes választók kétharmad többségével Nyiregyháza város képviselőjévé, me-sebet leher hollóként tündöklő önzetlen-séggel, — meg is választotta, amely választás a képviselőházban is fermakadás nélkül igazolva lett. Ez a képviselő választás az én lelkem meggyőződése szerint meg nem cáfolható bizonyossággal tanúsította azt: hogy Nyiregyháza városnak legnagyobb részben mezőgazdákából és kisebb

részben iparosokból, kereskedőkből és értelmi foglalkozásúakból álló választói ez év választásával titakoztak a zsidó vallási hitte és faji szélfetése, nem pedig gazdasági és pénzügyi tu kapásai miatt örökten üldözö antiszemitizmus ellen, és készsége nem vonható igazságként bebizonyították, hogy Nyiregyháza város nagy többsége vallási hitre, fajra különbség nélkül tisztelti megbecsült és egyenjogunak valja minden egyes honfűrsat, aki a magyar hazát szereti és ennek szert tesített törvényeit megtartja. Ezek a politikai küzdelmek már lezajlottak, ennek a politikai pártnak kitünőt legfőbb, leg-szentebb céljai előtt Ausztria küldváltásával minden akadályta megszűnt: az új espedig szabad független, hábár a kérel-beletlen végzet által földig lesújtott Magyarország, most már 4—5 év óta a haza leghívőbb polgárainak nagy többsége által megválasztott kormányfőrtől intézik alkotmányunkhoz, szabadságunkhoz és a legrövidebbre szűrlött függetlenségünkhoz hiven a hazának összes ügyeit. Adja az Isten, hogy hiven, bölcsen és igazságszeretettel szerezz vissza még ez a kormányunk édes hazánk évezredes egysége területét és emelje ezt Európa legmíveltebb, szellemileg és anyagiilag meg-áldott országai, nemzeti sorába! Azoknak pedig, egyenként és összesen, akik a most lezáruló évzáró idejében bármikor is hiven, önzetlen odaadással küzdöttek édes hazánk közjogi függetlenségéért, polgári teljes szabadságáért és egyenjoguságáért, legyen emlékeztetük haló porukban is áldott.

Minden művelt embernek szellemi közszükségletéhez tartozik a városban egy, a mai kor szellemi lehetőség szerint kielégítő színházi épület és színházadás. Az, aki Nyiregyháza városának jelenlegi színházát kivüsből, ugyazintén a legközelebbi években és a folyó évben megtartott színházadásait ismeri, mindezekről alapos, illetékes ítéletet mondhat. Ez a jelen idő állapota. Arról, hogy mikor, miként létesült ez a Nyiregyháza a Desseffy téren most álló színházépület és annak felépítése előtt hol és miként törtöttek szini előadásokat, a listelt olvasó szíves engedelmével a következő néhány sorban elmondom. Az 1894-ik évi február 6-ik napját megelőző egész idő alatt évről-évre vándor színházak tartottak leginkább a városi régi, a mostani Bessenyél kert helyén állott, vendéglő nagytermében, az 1880-as években pedig a mostani az kir. államcendőség épületekének keleti végén állott, teljesen lából és deszkából épített bódéban (arénában) színházadásokat. Nagyon természetesen, hogy ezek a lúzveszélyes, rossz berendezésű és a hidegségtől megdermesztő helyek Nyiregyháza város egész közönségére nézve tur-beletlen rosszak, közveszélyesek voltak és úgy a város vezetői mint a polgárok legjobbjai éveken át fáradoztak, terveket csináltak afelől, hogy Nyiregyháza egy, a mai kor jogosult kívánalmának megfelelő színházi épület létesíttessék és abba megfelelő szinten álló színházarsulat szerzőltessék.

Ehhez azonban megfelelő, akkor is tekintélyes összegű tőkét és telket az akkori pénzügyi sulyos helyzetben sem maga a város, sem egyes polgárok rendelkezésre bocsátani vagy nem tudták, vagy igazán nem akarták.

Igy született meg — az Isten sugallatából éppen bennem, e sorok öregkoru írójában — az az áldásos eszme, hogy építsük meg alkalmos, akkor a központ-hoz nem éppen közeli eső helyen, kisebb, de 30—50 évre a helyi viszonyoknak megfelelő méretű, szilárd anyagból készíttendő állandó színházépületet a város hozzájárulásával közadakozásból, de ezen célra megalkottandó részvénytársaság által. Ez az eszme szokatlan volt, sőt bizarnak látszott,

mert hiszen vidéki városban részvény társulati alapon színház sem addig, sem akkor, sem tudtommal azóta sem épült; miután mindenki, aki e célra részvényt irt alá, előre jól tudta, hogy azon részvénye után hosszú éveken át, vagy talán soha osztalékot, anyagi hasznot húzni nem fog. És ime az ügy a közművelődés igaz áldozatkész barátainak, az én akkor élő jóbarátainak készsége anyagi támogatásával mihamar teljes sikert ért el. A legszükségesebb 154, darabonként 400 koronás névértékű részvénytőke a legrovidebb idő alatt aláírva és készpénzben befizetve lett. Alpar Ignác budapesti egyik legjobb hírnevű építésznek, akinek tervei szerint Nyíregyházán, a megye székháza és a városi Korona-szálló is épült, ajándék terve szerint, — Barzó Mihály és Vojtovics Bertalan azon időben Nyíregyházán legkitűnőbb építőmesterek legolcsóbb verseny ajánlata alapján, a budapesti azon időben legkitűnőbb szakemberek közreműködése mellett Isten segédelmével az 1893-ik év nyarán és őszén felépült, sőt 1894-ik évi február 6-án ünnepélyesen, hazafias előadással megnyílt az a szerény, egyszerű színház Nyíregyházán a Dessewffy-téren, amely ugyancsak áll, a város által a legközelebbi időben eszközölt lényeges javításokkal, ma is és az idők meggyőző tapasztalatai szerint, a nagyon ritka, rendkívüli alkalmakat kivéve — rendszerint elegendőnek bizonyult 30 éven át a nyíregyházi színházlátogató közönség teljesen kielégítő befogadására.

Azok közül a hazafias, városát és annak közművelődését igazán szerető polgárai közül, akik ennek a fontos kulturintézménynek létesítését a szükséges telek odaadásával, a nem kamatozott részvények jegyzésével, vagy ennek felépítésében, berendezésében stb. stb. lelkes áldozatkésztséggel részt vettek, — már alig vagy egy életben néhányan, legyen mindazoknak az örökéletbe költözött áldozatkész polgártársainknak emlékezete örökké áldott és legyen Isten által áldott örök időkön át a magyar nemzetnek nagy, nemes célját igazán betöltő ez a kultur intézmény.

Nagy mulasztást, nagy hálátlanságot követnék el, pedig bármelyiket is elkövetni lelkeim szivemből irtózom, — ha meg nem emlékezném, habár csak röviden is arról: hogy Nyíregyháza város minden lakosa, ifjú és öreg, szegény és vagyonos, vallás, politika, társadalmi állást nem tekintve, mit tettek az 1914-ik év nyarán és a következő években, amikor az emberemlékezet szerint legborzasztóbb, legkárhózasabb orosz, majd román és végre olasz világháború Magyarországra rászakadt és ezt területében, államiságában és önállósági létében teljes megsemmisítéssel fenyegette. Ha valamikor, úgy éppen a végzetes időben nemesak érezte, de nagyon jól tudta is azt minden igaz, jólelkű magyar ember, hogy édes hazáját, önmagát, családját minden egyes tagját, honfarsát, minden szellemi és anyagi vagyonát, erőinek, sőt életének is feláldozásával lehet csak a végpusztulástól megmenteni. Érezte, tudta ezt jól Nyíregyháza város minden lakosa és a legszentebb igazság szavával mondom, hogy kivétel nélkül mindenki, aki szívében, lelkében igaz — nyíregyházi magyar volt, mindenben és mindenkor teljes odaadással híven és igazán teljesítette honpolgári legszentebb kötelességét. Önmagam és, mint ennek az egész időnek közvetlen szem- és fültanuja, sőt az itthon teljesített emberbaráti nagy munkáinak egyik vezetője, Isten és emberiség előtt szent tanuvallomást teszek arról: hogy amikor 1914-ik év augusztus havában megkezdve a kitört világháború első harcshízeire, Galiciába és tovább a mi véreinkből származó katonáink sok-sok százezreit számlálhatatlan nagyszámú vasuti kocsikon Nyíregyházán át elszállították, ezeket a halálba rohant vitézeinket megszákítás nélkül nappal és éjjel Nyíregyháza városának minden lakosa a vasuti állomáson lakadalmi bőséggel ellátta étellel, itallal, szivarjal, sőt a hideg ellen megvédő

ruhaneműekkel, a Nyíregyházán 1882-ik évben megalakult és ettől kezdve célirányosan a háború bekövetkeztére hangya szorgalommal gyűjtött és előkészített Magyar Vöröskereszt Fiókegylet a helybeli Máv. állomáson gyors orvosi segélyt nyújtó kórházat rendezett be és tartott fent az 1919. év tavaszáig. Az 1914-ik év augusztus havában sebesült, vagy beteg katonák számára, akiket a harcshízeiről ide szállítottak, — előbb a Bethlen-utcai református leányintézmény, később a községi polgári fiúiskola, majd a gazdák otthona épületében előbb 100, majd 200, sőt a végén 250 betegágygal teljesen ellátott kórházat rendezett be és tartott fent a nyíregyházi Vöröskereszt Fiókegylet és pedig hosszú időken át a saját megtakarított pénzéből és a vetélkedő áldozatkésztséggel hozzájárult nyíregyházi és megyebeli honpolgártársaink áldásthozó adományaiból, — később pedig a Magyarországi Vöröskereszt Egylet nagy összegeket kitett pénzforrásából. Ezekben az összes betegszobákban városunk legkitűnőbb orvosai által rendszeresen kitanított és oklevéllel ellátott önkéntes ápolónők, a szükséghez képest 20—30, úgy nappal, mint éjjel híven, teljes odaadással teljesítették mindenben és mindenkor szamaritánusi szent hivatásukat, — ezen egész idő alatt 6—8, sőt 10 nyíregyházi polgárorvos, úgy mondva ingyenesen teljesítette a kórházban elhelyezett összes beteg harcsokkal szemben legnemesebb emberbaráti szeretetét.

Ebben a világháborúban megsebesült, vagy beteggé lett harcsok számára fenntartott kórházainkat a városban 1916-ik évi május hó 27-én, — a vasuti állomáson pedig 1919. évi február hó 28-án oszlattuk fel és minden bevételeinkről, mint minden igazoktól kiadásainkról úgy a helybeli Vöröskereszt Fiókegyletnek, mint az Országos Vöröskereszt Egylet központi igazgatóságának hiteles okmányokkal és adatokkal felsorolva véglegesen elszámoltunk.

Édes hazánkért sok 100 ezer, sőt millió számot is kitevő magyar vitéz vérért, életét hősiességgel feláldozta — akik közül a legtöbbje »névtelen hős« maradt, sok — nagyon sok magyar igaz honfi és honleány, aki idehaza maradt, — ezen világháború idejében, — szellemi és testi minden erővel szolgálta híven, önfeláldozóan édes hazánk iránti legfőbb, legszentebb kötelességét; ezek legfőbbjének neve sincs semmiféle közelismeréssel megjelölve. Legyen e harci vitézeknek, legyen az itteni önfeláldozó munkásoknak emlékezete legelőbb imáinkba zárva, Isten által örökké áldott!

Nyíregyháza városra pedig megteremtésének, — széppé, naggyá emelkedésének egy évszázadot betöltő ünnepén kívánjuk szívünk legszentebb érzésével, — Istenünk legszentebb erejével a mi koszorus költőnk áldó szózatának örök időkre szóló megvalósulását.

»És álljon e város a nagy multak jele, kímélve bánjon az idő is vele. Körözze mindig színe-telt majorság, hogy lássa hasznát Isten, ember, ország!«

Hazafias üdvözlettel nagyrabecsülő polgártársa:

A 80-ik életévbe lépett
Somogyi Gyula
nyíregyházi polgár lakos

Tóth Mária

női kalap divatszalon
Nyíregyháza,
Vay Ádám-utca 7. sz.

Tisztelettel értesítem t. megrendelőmet, hogy a legújabb divatu fő- és börtzalap modellek megérkeztek és a legújabbabb színű árban kaphatók. Átalakításokat minden formában vállalom.

Két beszéd tárgy.

Irta: Szentgyörgyi Henrik ev. püspök.

A tempiómi beszéd, az egyházi szónokok általános nemzeti művelődéstörténeli, sokszor pedig részleges kortörténeli adalanyújtás szempontjából eddig eléggé fel nem kutatott és meg nem becsült része a szónoki művészet reliquiáinak. — Pedig sokszor élesen rávilágítanak egy-egy nemzedék, egy-egy vidék vagy helység általános vagy különös erkölcsi viszonyaira, népszokásaira, erényeire és gyarlóságaira, eszményeire és mulasztásaira, a nemzeti és társadalmi viszonyokba való bekapcsolódására, gyászára, örömére, reményére és lörekvésire. Egy-egy vidék egyházi beszédének összegyűjtése keltő kortörténeli kommentárral kísér-e nemcsak érdekes, de nemzeti művelődéstörténeli szempontból alig felbecsülhető hálás foglalkozás volna a kutatónak és számos oly kérdésre derítene világosságot, ami ma még homályban áll a tudományos világ előtt.

Nyíregyháza centennáriuma alkalmából az itteni evangélikus egyház birtokában levő egykori főtjegyzéseket tartalmazó főlíránsok közt lapozgatva, reánkannunk két egyházi beszéd vázlatának a feljegyzéseire, amelyek a százados forduló határmezején ugyancsak jekötik érdeklődésünket. Az egyik Goseffy Pál 1823. jun. 5-én tartott püspöki canonica visitáció-ja alkalmából Farbaky Dániel lelkész által mondott beszéd vázlatát, amelyet a krónikáiról a következőkben örököl meg: -Róm. XIII. 8—10 versekből az ifjú körülményeihez alkalmaztatott beszédében figyelmeztetél hallgatóit a pünkösdi ünnep fontosságára és a fópásztor ur jelenléte, aztán természetesen renddel átment a kitűzött leckeiből folyó főtárgyra és szólt a keresztény szeretetnek nagy becséről és kifejtette, hogy ezen szeretetnek kuffeleire nézve tisztának, az ő megítélésében bizonyosnak, cselekedeteiben elevennek s következtéseiben üdvösnek kelletik lenni. Végre előadást Istennek ama nagy kegyelmét, mely szerint ő hűséges pásztorokat küld az Ecclesiákhoz, kik ezen keresztényen szeretelet, mint szent vállásunk leg-erősebb talpkövel, hathatósan ajánlják, sürgetik s önpéldájukkal is gyakorlására ösztönöznek.

A másik ugyancsak Farbaky Dániel lelkész azon beszédének a vázlatát, amelyet az örökvalóság eljárást befeljező ünnepélyes birtokbármézezési (resignatio) aktus alkalmából tartott hájjandó istentiszteleten (1824. okt. 22.) mondott s amelyet Nagy Sámuel, a nyíregyházi evang. egyház későbbi híres krónikása, a következőkben veletl papírra. — Efezus V. 15. s következő verseiből arról szólt, miképpen a keresztény embernek szabadságával hasznosan élni, azaz milyen embereknek kell lennünk, ha szabadságunkat haszonra fordítani akarjuk? s mutogatta: hogy Istenfélők, jóerkötesűek, igazságosak, egyetértők, jól gazdálkodóknak kell lennünk egyszersmind röviden érinti, hogy Nyíregyháza 1637 körül hajdu városokná volt egyike, azután az ifjú mostohasága és háborúk miatt elszegényült s haluvá lett. Ily állapotban maradt 1753-ik esztendeig. Ekkor gróf Károlyi Ferenec ezen pusztán gyarmatol kezdett alapítani és kiválg evang. lótokat óhajtott itt megnevelíteni, hogy Nyíregyháza már 1786. vásári szhadalmat nyert. — 1803. gróf Dessewffy háztól magát megváltotta és már ekkor hasonlót akart volna tenni: gróf Károly családának felerészére nézve is, ha ez felette nagy summát nem kíván vala. jelenleg már gróf Károly háztól is leg kiváltotta magát s ezen szavaira a templom körül kiállított mozsárágyukoményen durrogtak.

A centennárium ünnepéjei köz

A szinigazgató tartozik sok mindennel, de nem kap segílyt.

Nyiregyházának követnie kellene a többi magyar város példáját. — Fűtést, világítást a színháznak.

Nyiregyháza, április 14. A Nyirvidék tudósítójától.

Heltai Hugó a Városi Színház igazgatója ingyen fűtést és világítást biztosító segílyt kért a várostól. Ez a segíly fejenként és évenként 100 korona megterhelést jelentene a város lakosságára és ebben a segílyben csaknem valamennyi vidéki város részesíti a falai között működő színház-társulatot. Heltai Hugó kérelmét a tanács és szakosztályok elutasították, de értesülésünk szerint a képviselőtestületben többsége lesz annak a felfogásnak, hogy a szinigazgatót fűtési és világítási segílyvel kell támogatni.

Ebben a kérdésben határozottan a színészet istápolása, a segíly megadása mellett kell állást foglalnunk. Addig nem várhatunk nivós munkát, nagyszerű társulatot, mintaszerű kiállítást a szini direktortól, amíg minden lehető és általánosan szokásos segílyvel nem biztosítjuk a társulat anyagi bázisát. Az a felfogás nem áll helyt, hogy előbb tegye érdekessé a társulat magát a segílyezésre és azután előállhat kérelmével. A mai gazdasági viszonyok között a kért segíly elmáradása esetén még ezt a nivót is le kell szállítania a direktornak és eszébe se juthat a vendégszereplőkkel való munka. — Nézzük csak mi mindennel tartozik az a szinidirektor a szerződés szerint. Tartozik komplett társulattal dolgozni, minden szerepkört betölteni. Tartozik hat férfi és hat nő kardalost alkalmazni. (Ma nyolc kardalos férfi és tíz kardalos nő van Heltainál.) Tartozik a fővárosi ujdonságok valamennyiét beszerezni. Tartozik csinos díszletekkel, gazdag ruhatárral dolgozni.

Tartozik hat hónapot egyfolytában játszani. Öt százalék vigalmi adót fizetni. — Ha valamelyik tag nem felel meg, tartozik a szerződést felbontani és mást szerződtetni. Ezzel szemben a sok »tartozik«-kal szemben mit kap Heltai direktor. A színházi épület használatát? A színház-épületet, amelybe 10 millió koronát beépített a sajátjából!! Vegyük csak figyelembe, hogy Debrecen, Miskolc, Kaposvár, Kecskemét, Győr, Sopron városokban ingyen fűtést és világítást biztosítanak a színház-társulat részére. Heltait pedig visszautasítják. A mai súlyos gazdasági viszonyok között egy cseppet sem lehet csodálkozni azon, ha a direktor, aki nem kap segílyt, nem fog hat hónapos szezont adni. Az sem lesz csodálatos, ha kénytelen majd eddigi társulatát is redukálni, kisebb számú társulattal és karral játszani. Ma szinidirektor csupán az inspekciós szereplőnek, aki a lámpákat kapesolja be, egy millió koronát fizet havonként. Most tárgyal Heltai Hugó a vendégszereplésre kért fővárosi művészekkel és művésznőkkel. Darvas Lily 3 millió fellépési díjért jön le. Miként biztosítsa a direktor a kiváló művészek vendégszereplését, ha a belépődíjakat fűtésre, világításra fordítja. Ezen a helyzeten segíteni kell, vagy pedig ha nem akarunk áldozatot hozni a színházi kulturáért, zárjuk be a színház kapuit. Hisszük, hogy a képviselőtestületben lesz, aki utána néz ennek a dolognak s ha látja, hogy más vidéki városban milyen intenzíven segítik a szinigazgatót, szót emel a fűtési és világítási segíly mellett.

Nyiregyháza
Megyei Levéltár

Szabolcs-Szatmár-Bereg

4355
Megyei Levéltár
Nyiregyháza

Szabolcs-Szatmár-Bereg

Megyei Levéltár

Nyíregyháza

NYÍRVIDÉK

Nyíregyházán rendkívüli közgyűlésen foglalkoznak a színház gyors megsegítésével.

Miféle segítségre hajlandó a város?

Nyíregyháza, április 29. A Nyírvidek tudósítójától.

A budapesti tanácskozáson amelyet Klebelsberg Kunó gróf vallás és közoktatásügyi miniszter egybehívására a válságba jutott vidéki színház megmentése módzataival foglalkozott, résztvett dr. Benes Kálmán kormányfőtanácsos, polgármester is.

Érdeklődtünk a polgármester urnáit, hogy a tanácskozás után, amelyen a miniszter a polgármestereknek nagyon a felkérére kötötte a vidéki színházak hatatos segítségét, remélhet-e az eddiginél hatatosabb támogatást a Városi Színház igazgatója?

A polgármester kijelentette,

hogy a színház gyors és hatatos megsegítésének ügyét a szíven viseli és a megsegítés módzataival a legközelebb összehívandó rendkívüli közgyűlés fog foglalkozni. A közgyűlés határozata előtt bővebben nem nyilatkozhat, de felfogása szerint a megsegítés minimuma az lesz, hogy 1. egészen elengedik, illetve visszatérítik a vigalmiadót, 2. fűtést és világítást biztosítanak a színháznak, 3. a tűzoltói felügyeletet ingyen szolgáltatják. A vidéki színházak a kormánytól is engedményeket kapnak. Így forgalmiadójukat általánosítják, a rendőri felügyeleti díjakat mérséklék és mérséklék a jövedelmi és más adókat és a vasúti szállítási díjakat is.